

figyelőszolgálat

Ebben a rovatban folyamatosan közöljük a külföldi szaklapok műszaki könyvtárakat érdeklő folyóiratcikkeit, továbbá a könyvtárudományi és dokumentációval foglalkozó szak-könyvek ismertetését.

+++

K Ö N Y V S Z E M L E

1/X

001.4:061.3

Conference terminology. A manual for conference-members and interpreters in English, French, Spanish, Russian, Italian, German. 2. ed. Amsterdam, 1962, Elsevier. 162 p.

A "tolmácsok glosszáriuma" sorozatban 2. kiadásban jelent meg a konferenciákra vonatkozó szakkifejezések hatnyelvű gyűjteménye. A szakszótár a konferencia-típusokra, a konferenciák előkészítésére, a konferenciák során kiadásra kerülő dokumentumokra, a konferenciák rendezésére, továbbá a szavazatok, választások és viták lebonyolítására vonatkozó szakkifejezéseket tartalmazza. A szakcsoportosítás után mindegyik nyelven betűrendes tárgymutatót közöl. /Gy.P./

2/X

001.4:654/655

A mass communications dictionary. A reference work of terminologies used in journalism, printing, broadcasting, filming, television and advertising. Ed. Howard Boone Jacobson. London, 1962, Peter OWEN. XXV, 377 p.

A tömegközlelési eszközök fejlődésével kialakult egy meglehetősen ezoterikus, csak a beavatottak részére érthető terminológia, ami laikusok számára magyarázatra szorul. A H.B. JACOBSON szerkesztésében megjelent reference-mű felsorolja és definiálja az újságírás, hirdetés, rádió, televízió, filmezés, nyomtatás és az ezzel rokon iparágak legfontosabb szakkifejezéseit. A szakkifejezések, illetve definíciók betűrendben követik egymást, és minden meghatározás után jelzik azt a szakterületet, amelyre a kifejezés leginkább vonatkozik.

3/K

025.17:659.24

DEZSŐ Zsigmondné: A műszaki tájékoztatás nem hagyományos dokumentumtipusai. - Bp. 1963. CHDKK házi soksz. 70 p. /CHDKK Módszertani Kiadványsorozata 1963. 2.sz./

A tudomány és technika fejlődése nyomán a műszaki tájékoztatásnak új, gyorsabb, rugalmasabb dokumentumtipusai alakultak ki, amelyek a szakkönyvtárakban egyre nagyobb tért hódítanak /kutatási- és utijelentések, prospektusok, üzemi folyóiratok, szabványok, szabadalmak, mikrofilmek stb./.

A kötet mélyrehatóan elemzi e nem hagyományos dokumentumtipusok sajátosságait /beszerzési nehézségek, gyors elévülés, rohamos mennyiségi növekedés/ és e sajátosságok hatását a szakkönyvtár jellegére és a szakkönyvtár feladatkörére.

Az érdekeltek bőséges tájékoztatást nyerhetnek e dokumentumfajták rendszerezésére, tárolására, katalogizálására és selejtezésére vonatkozóan. Külön fejezet foglalkozik az egyes jellegzetesebb típusok rendszerezési elveivel.

A kiadványban bő irodalomjegyzék található a vonatkozó témával kapcsolatban. /B.M./

4/K

025.2/02/

A szerzeményezési munka. - /Acquisition work: processes involved in building library collections/ - WULFEKOTTER, G. - Seattle, 1961. University of Washington Press, 268 p.

Kézikönyve kíván lenni a szerzeményező munka, azaz a könyvtári gyűjtemények gyarapításával kapcsolatos munkafolyamatok tárgykörének.

Felöleli e tárgykör elméleti és gyakorlati, valamint szervezeti kérdéseit, beleértve a szerzeményezés terén nem mellőzhető adminisztratív munkafolyamatokat is, a különféle könyvtár típusokra alkalmazva. Foglalkozik a szerzeményezésnek a könyv, ill. kiadványok válogatása terén elfoglalt helyével, majd részletesen elemzi a gyarapítás előmunkálatait, mint a könyvrendelés és annak előkészítése, rendelések beérkezése, szakaszos rendelés. Kitér a gyarapítás egyéb módzataira is, így az ajándékra és cserére. Külön foglalkozik a sorozatok, periódikák beszerzésének problematikájával, valamint egyéb - a szerző szerint, valószínűleg az USA könyvtári gyakorlata szerint a gyarapításhoz csatolt - munkákkal, mint a kötés, nyomtatott katalóguscédulák és mikrokártyák rendelése etc. Külön fejezetet szentel a gyarapítás feladatát ideálisan betöltendő munkakörülményeknek, helyi, személyi és berendezési kérdéseknek.

Pontos problémának tartja és összefogóan tárgyalja a gyarapítás egyik, napjainkban nagyra nőtt részletkérdését: a koordinálást, mégpedig nemzeti /Farmington Plan; Latin American Cooperation Acquisition Project/ és regionális szinten /Midwest Inter-Library Center; Hampshire Inter-Library Center./

Végezetül ismerteti az állománygyarapítási munkában használt nyilvántartási formákat - egészen a lyukkártyáig - és berendezéseket.

A címben megjelölt témakör elvi megállapításainak alkalmazásában a tudományos könyvtárak uralják a terepet, mert számukra a pénzügyi lehetőségek jobban módot nyújtottak az új elvi módszerek, szervezeti formák és nem utolsósorban az új technikai berendezések bevezetésére. /D.E./

5/K

659.24/.25:007

A Szovjetunió tudományos és műszaki tájékoztatási szerveinek típuszabályzatai. - Bp. 1963. OMKDK házi soksz. 47 pl. /OMKDK M3d-szertani Kiadványsorozata 1963. 1.sz./

A Szovjetunió Tudományos Kutatómunkákat Koordináló Állami Bizottsága 1963. május 10-én kelt, 24.sz. rendeletével hagyta jóvá a tudományos és műszaki tájékoztatási szervek típuszabályzatait.

A típuszabály-gyűjteményben, amely a "Tipovije polozsenija ob organah naucno-tehniceszkoi informacii." - Moszkva, 1963. CINTI-ELEKTROPROM" kiadvány fordítása, megtalálható az egyes szovjet tudományos és műszaki tájékoztatási intézmények típuszabályzata. Egy típus-alapszabály érvényes pl. a különböző népgazdasági ágak /ipar, építőipar, közlekedés, hírközlés stb./ Műszaki-Gazdasági Tudományos Kutatóintézeteire, Központi Tudományos és Műszaki Tájékoztatási Intézeteire, valamint Központi Tudományos és Műszaki Könyvtáira. Népgazdasági struktúrájának megfelelően felsorolja az alsóbb szintű tájékoztatási intézmények típus-alapszabályait is egészen a vállalati tájékoztatási egységekig. Ilyenformán a kiadvány alapján világos és összefüggő képet nyerhetünk a szovjet tudományos és műszaki tájékoztatás szervezeti felépítéséről teljességében, valamint az egyes intézmények feladataival, szervezeti felépítésével, hatáskörével stb. is megismerkedhetünk. /B.M./

6/K

659.24:002.66

Does your firm need its own information service? An enquiry into the economic advantages of an information service in small and medium-sized firms. Paris, 1963, Organisation for Economic Co-operation and Development. 53 p.

Szükség van-e a kisméretű - kb. 100 szakembert foglalkoztató - vállalatban információszolgálatra? Erre nézve végeztetett vizsgálatokat az OECD /a nyugateurópai gazdasági együttműködés és fejlesztés szervezete/, s a vizsgálat főbb eredményeit ebben a brosurában ismerteti. Az ismertetés csak olyan információszolgálatra szorítkozik, amelyet egy szakember el tud látni, s amely főképp könyvek és folyóiratok információszolgáltatásából áll; az információszolgálat egyéb területeit figyelmen kívül hagyja. Részletesebben foglalkozik azzal, hogy mennyire kifizetődő egy kis vállalatnak saját információszolgálat létesítése, és ennek mik a költségei. - A függelék példákat közöl az információszolgálat hatékonyságára és az információ-

hiányból eredő károkra; továbbá közli - az Aslib vizsgálatai alapján - az információs dolgozók munkateljesítményére, a vállalati információs dolgozók és a szakképzett /műszaki-tudományos/ személyzet arányára vonatkozó adatokat, valamint a vállalati műszaki személyzetre eső, dokumentumbeszerzésre fordított költségeket. /Gy.P./

7/K

778.14

1962 review of equipment for microtext. Prep. G.H.DAVISON. London, 1963, Library Association. 146 p.

Bevezetőben annotációszerűen ismerteti a mikrodokumentációs berendezések kutatása és fejlesztése terén végzett munkát; majd a mikrofelvevők, mikroleolvasók, nagyítók, kontaktmásolók, előhívó berendezések terén 1962-ben elért fejlődést mutatja be. Minden berendezés tárgyalásakor feltünteti a gyártó céget, felsorolja a berendezés műszaki adatait, alkatrészeit, tartozékait és közli a berendezés árát. A kötetet részletes tárgymutató egészíti ki, amely cégek és gyártmányok szerint sorolja fel a szövegben ismertetett berendezéseket. /Gy.P./

... 0 ...
0

POLYÓIRATSZEMLE

1

001.4:002/100/

A dokumentáció és a tájékoztatás szakterületeinek terminológiája és jelentősége a nemzetközi együttműködésben. - /Die Terminologie für die Fachgebiete Dokumentation und Information und ihre Bedeutung für die internationale Zusammenarbeit/ - KOBELITZ, J. - Dokumentation, 10.k. 4.sz. 1963.jul. 97-101.p.

A terminológiai kérdések iránti érdeklődés nemcsak azért növekedik, mert a dokumentáció és a tájékoztatás jelentősége nő, hanem azért is, mert a nemzetközi együttműködésben a kölcsönös megértés a terminológia tisztázása nélkül nem lehetséges. Ezért határozta el a FID egy dokumentációs szótár kiadását, a KGST szovjet delegációja pedig bejelentette egy terminológiai kézikönyv összeállításának munkába vételét. Hasonló munka folyik az UNESCO szervezetében is.

Az NDK-ban a terminológiai fogalmak megalkotásában jelentékenyen közreműködött a Német Tudományos Akadémia /DAW/ Dokumentációs Intéze-